

## Úvod

Data za zde uvedené mzdy učitelů v regionálním školství pocházejí ze **speciálního zpracování dat ze strukturální mzdové statistiky zaměstnanců**. Cílem publikace a zejména tabulek je podrobně popsat strukturu mezd zaměstnanců, kteří pracují jako učitelé v mateřských, základních a středních školách a nalézt odlišnosti ve mzdových úrovních různých skupin této kategorie zaměstnanců. Například podle jejich pohlaví, věku, dosaženého vzdělání či délky zaměstnání.

Kromě absolutních údajů o výši mezd je u většiny tabulek k dispozici i srovnání se mzdami za zaměstnance v národním hospodářství celkem, resp. za vybrané skupiny zaměstnanců např. podle pohlaví, věku, vzdělání, sféry či kraje jejich působení.

Publikace obsahuje průměr a medián mezd učitelů v regionálním školství, tj. na mateřských, základních, středních, vyšších odborných školách a učitelů pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro doplnění jsou v tabulkové části uvedeny i údaje za vychovatele a asistenty pedagogů. Stěžejní částí publikace jsou tabulky doplněné stručnou analýzou.

Data se týkají nejen roku 2019, ale v nejrůznějších členěních přináší i časové řady od roku 2012.

## Metodika

Strukturální mzdová statistika v současnosti vzniká jako sloučení výsledných databází výběrového šetření **Informační systém o průměrném výděлку** (ISPV) Ministerstva práce a sociálních věcí, které pokrývá mzdovou sféru, a administrativního zdroje **Informační systém o platu a služebním příjmu** (ISP) Ministerstva financí, který plošně pokrývá platovou sféru.

V ISPV se zařazují do **mzdové sféry** ekonomické **subjekty**, které **odměňují mzdou** podle § 109, odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Do této skupiny spadají např. všechny soukromé firmy. Ekonomické subjekty, které přísluší do **platové sféry, odměňují platem** podle § 109, odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se především o zaměstnance ve služebním či pracovním poměru na ministerstvech a v ostatních organizačních složkách státu, dále o zaměstnance ve veřejném školství či zdravotnictví, policisty, hasiče a další státní zaměstnance. Do roku 2010 byla mzdová sféra označována podnikatelskou sférou a platová sféra byla označována nepodnikatelskou sférou.

Pro zjednodušení se v tabulkách i v textové části publikace používá **pojem mzdy**, který zahrnuje jak odměny ve mzdové, tak platové sféře, pokud to není explicitně rozlišeno (viz tab. 1.7 a 2.1 v tabulkové části, resp. graf 1 v textové části).

Zaměstnanci s vysokoškolským vzděláním zde zahrnují zaměstnance s ukončeným magisterským nebo doktorským stupněm vzdělání.

Do hrubých mezd se ve strukturální statistice počítají všechny **mzdy za práci včetně prémie, odměn a dalších platů**, dále veškeré **náhrady mzdy za neodpracovanou dobu** (dovolenou, svátky, překážky v práci apod.) a **odměny za pracovní pohotovost** za celý rok. Průměrná mzda zaměstnance v daném roce je vypočtena poměrením s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, odečtena je doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci za daný rok.

Podrobnější informace o Strukturální mzdové statistice včetně údajů i za ostatní zaměstnání za rok 2019 jsou k dispozici na: <https://www.czso.cz/csu/czso/struktura-mezd-zamestnancu-2019>

Kategorie učitelé v regionálním školství zahrnuje **učitele v mateřských, na základních, středních školách** (vč. konzervatoří), **vyšších odborných školách a učitele pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími**



**potřebami** (SVP). Vymezení je dáno mezinárodně užívanou klasifikací ISCO-08, resp. její národní mutací CZ-ISCO a pokrývá zaměstnání s následujícími kódy: 23107 + 232 (bez 23204) + 233 + 234 + 23521 až 23524. Více viz [https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace\\_zamestnani\\_-cz\\_isco-](https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_zamestnani_-cz_isco-)

Data v tabulkové části jsou pro zajímavost a případné porovnání doplněna o výše mezd vychovatelů (CZ-ISCO 23593) a asistentů pedagogů (5312). Kategorie **vychovatelé** v regionálním školství zahrnuje **vychovatele kromě těch pro osoby se speciálními vzdělávacími potřebami** (SVP). Kategorie **asistentů pedagogů** v regionálním školství zahrnuje **asistenty učitelů, asistenty vychovatelů a asistenty pedagogů v poradenských zařízeních**.

V tabulkách je používána nejen průměrná hrubá měsíční mzda (aritmetický průměr), ale také medián mezd, který ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení, a vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni v konkrétní kategorii.